

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

SKATTEFRADRAK FOR BESTIKKELSER ?

"Sjeiken gir ingen kvittering," sier skattedirektør Ovesen spøkefullt - ifølge Aftenposten. Han refererer til at norske bedrifter ofte betaler millionbestikkelser til ledere i U-land. Skattevesenet behandler dem som fradragsberettigede utgifter, selv når kvittering mangler. Så er katta ute av sekken. Bidrag til Røde Kors, Kirkens Nødhjelp, Moralsk Opprustning etc, er skattepliktige, men bestikkelser til ledere i u-land er det ikke. De er livsnødvendige for å trygge vår konkurransevne og våre arbeidsplasser.

Hvem betaler regningen for denne norske tryggheten? Det er folket i u-land hvor avstanden mellom en rik elite og alminnelige mennesker blir stadig større. Eller demokratiet i samme land. Korrupsjonen fører ofte til statskupp og militærstyre. Det svenske Bofors-konsernets bestikkelser i India holdt på å felle regjeringen Gandhi. Den slags skal altså være skattefritt.

Samtidig oppretter regjeringen her hjemme en ny etterforskningsgruppe mot økonomisk kriminalitet. "Hemmelige bankkonti og fiktive mellomledd i varehandelen" er blant de forhold som skal fram i lyset. Dette må være et klassisk eksempel på "klasse-justis". En lov gjelder for vårt rike hjemland, en annen for fattige u-land. Eller har Norge begynt å tro på "trickle down"-teorien, som går ut på at når vi gjør de rike rikere, så faller det mer smuler til de fattige fra deres bugnende bord?

På side 4 bringer vi en historie fra havnen i Lagos. Den viser hvordan ærlighet, fantasi og omsorg for mennesker var et alternativ til bestikkelser.

Norske eksportører kan gjøre mer enn å trygge norsk økonomi. De kan være med på å fremme et lederskap i u-landene som setter folkets interesser foran sine egne. Det burde regjeringen støtte.

UNGE AFRIKANERE PÅ BESØK

I begynnelsen av november kommer syv unge afrikanere til Norden på et to måneders besøk. Fem fra Nigeria og to fra Uganda. En grunn til besøket, sa en av nigerianerne, var at Nigeria hadde bestemt seg til å være et sosialistisk land, og at det nå foregår en heftig debatt om hva dette innebærer. De kommer nordover for å se nærmere på den skandinaviske velferdsstaten.

Samtidig vil de fortelle hva de selv gjør for å takle problemene i sine egne land. De fem nigerianerne f.eks., som alle er lærere eller lærerskolestudenter, har nettopp gjennomført en 12 måneders turne med et skuespill over store deler av Nigeria. 30 av dem var underveis med skuespillet, som tar opp bl.a. pengenes makt i politikken og prisen for et ødelagt familieliv. Delvis på grunnlag av deres egne erfaringer, viser skuespillet hva den enkelte kan gjøre for sitt land.

Ahunno Eziakonwa er en av dem som deltok i turneen og som kommer til Norden. Under MRA-konferansen i Caux i sommer fortalte hun følgende om bakgrunnen for sitt engasjement:

For to år siden, da jeg tok en beslutning om å være ansvarlig for ungdommen i landet mitt, visste jeg at det beste stedet å begynne var med meg selv. Til da hadde jeg bare vært en medspiller som aldri tok noe initiativ selv. Grunnen var min kravstorhet og at jeg drev med ting som ikke bidro positivt til det jeg egentlig ville med livet.

Jeg måtte gi opp min uansvarlige livsførsel i universitetsmiljøet. Mitt kjæreste tidsfordriv var nattlige fester og jakt på popularitet ved å gjøre gale ting. Jeg var med i flere musikk- og drama-grupper, ikke for å bidra noe til det jeg trodde på, men for å bli lagt merke til.

Så jeg måtte bestemme meg til å kutte ut

disse tingene, for å se klarere hvordan Gud ville jeg skulle være ansvarlig for andre.

Da fikk jeg plutselig helt uventet en tanke. Jeg studerte til lærer og måtte ha praksis i en realskole i fem uker. I likhet med mine venner hadde jeg planlagt å ta praksisen i en by, hvor det var mer liv og jeg kunne komme lettvtint hjem. Den tanken som nå slo ned i meg, var å ta lærerpraksisen i en liten by i en bestemt realskole for jenter. Jeg syntes det var idiotisk fordi jeg ikke hadde noen venner eller familie der, og jeg fryktet at jeg ville være helt fortaft i en slik liten by.

Etter en uke visste jeg hvorfor

Men tanken slapp ikke taket, og jeg bestemte meg for å ta imot utfordringen. Etter en uke forsto jeg hvorfor Gud hadde sendt meg til denne skolen. Jentene der var virkelig ville, av det tøffeste slaget. Jeg kunne fullt ut identifisere meg med dem, for jeg hadde vært likedan selv. Rektor begynte alltid timene med trusler, og var synlig nedtrykt fordi hun ikke kunne styre jentene.

Hvis ikke hun kunne gjøre noe, hva da med meg? Jeg måtte be mye om en ydmyk innstilling, og bestemte meg for å invitere noen av dem sammen og fortelle dem om meg selv, om hvem jeg var. De var interessert. Jeg ba rektor om tid til møtene våre, og vi begynte å treffes hver dag etter kveldsforelesningene.

Nøkkelen

Jeg oppdaget at de hadde dype problemer, og at min åpenhet ga dem sjansen til å være åpne. Det var ikke lett, for de skulle jo være mine elever. Men å fortelle hvordan jeg hadde levd, istedenfor å fortelle dem hva de skulle gjøre, var nøkkelen.

Så begynte de å snakke om hva som plaget dem. Noen snek seg ut på fest om natten slik jeg pleide å gjøre. De bestemte seg for å slutte med det. Andre snøt sine foreldre på skolepengene. De skrev hjem og ba om tilgivelse. Atter andre i elevrådet ba rektor om unnskyldning for ansvarsløshet.

For meg var dette slående erfaringer. Da

Amina Dikedi og Ahunno Eziakonwa fra Nigeria

jeg bare hadde to uker igjen, spurte jeg meg selv - hva nå? Hvordan skulle jeg kunne holde denne gruppen sammen? Da fikk jeg en uventet idé - å skrive et skuespill.

Jeg hadde aldri skrevet skuespill før. Tanken kom ut av det blå, og jeg ville se bort fra den. Men jentene følte tanken var riktig, og vi besluttet å samarbeide. Jeg trodde at stykket burde skrives ut fra deres erfaringer, så de fortalte og jeg skrev ned. I løpet av en uke var stykket ferdig, og vi begynte å innøve det. Den siste uken jeg var hos dem, ble skuespillet fremført for alle elevene, og de inviterte også elever fra to andre skoler til å se det. De andre elevene merket deres ærlighet og forpliktelse, og ville også bli en del av denne revolusjonen. Slik vokste gruppen.

Til denne dag

Jeg skulle reise, men de mente stykket var en hjelp til å holde sammen og ville fortsette. De trengte noe å arbeide med. Stykket ble siden invitert flere steder, blant annet til den høyskolen hvor jeg studerte. Det ble invitert av undervisningsministeren i delstaten vår. Og det spilles faktisk til denne dag!

VERKSTED FOR NYE HOLDNINGER

I Brundtland-rapporten om miljø og utvikling nevnes stadig ordet "holdningsendring". Det er åpenbart en nøkkel til de store forandringer som må til om mennesket skal ha en fremtid.

Caux er en liten landsby i Sveits, men likevel et sted hvor slike holdningsendringer finner sted i stor målestokk. Så også denne sommeren. Mellom 10. juli og 30. august besøkte et par tusen mennesker MRAs internasjonale møtested høyt over Genfersjøen.

* Her kom f.eks. en ung argentinsk offiser. Under Falklandskrigen var han etterlatt som død på slagmarken. I Caux la han bitterheten mot englenderne bak seg, og besøkte i England noen av offiserene han hadde kjempet mot.

* To unge svensker - en av dem tidligere trener for Manglerud-Star - innså at de hadde tatt for lite ansvar i den store bedriften hvor de var ansatt. De dro hjem for å starte en uformell arbeidsgruppe.

* En østerriksk student fortalte hvordan angrepene på president Waldheim hadde såret hennes nasjonal stolthet. I Caux hadde hun erkjent: "Vi østerrikere ser oss ofte som nazismens ofre, men overser at vi selv ble del av denne ødeleggelsesmaskinen. Også at Hitler faktisk var østerriker. Vi har skjovet skylden over på tyskerne. Jeg ber om tilgivelse for den urett mitt eget folk har begått."

* En ung finansekspert fra Wall Street forpliktet seg til å arbeide for rettferdigere ordninger i handelssamkvemmet mellom nord og syd. Særlig ville han konsentrere seg om stabiliseringsmekanismer for råstoffprisene.

Middelhavs-dialog

Nyheten om at arabere, libanesere, tyrkere, kyprioter og jugoslaver skulle møtes til dialog i Caux, var åpenbart av interesse: Ti fra Europa-parlamentet i Strassbourg tok buss til Caux for å delta i samtaler.

De var ikke lette, inntil en gresk-kypriot

beklaget overfor tyrkerne at hans folk, mens de hadde makten, ikke hadde utarbeidet en måte for begge folkegrupper på Kypros å leve sammen på. Da kom dialogen i gang. En representant for EFs utenriksminister som også deltok, mente at denne dialogen burde finne sted i Caux hvert år.

Helhetstenkning

Sommeren ble avsluttet med en industri- og næringslivskonferanse. En dag ble viet den internasjonale gjeldsproblematikken.

Utviklingslandene skylder industrilandene ett tusen milliarder dollars, og har de siste fem årene betalt 130 milliarder dollars i gjeldsrenter!

Francis Blanchard, lederen for FNs internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO) innledet Caux-seminaret om gjeldsproblemen. Han uttrykte sin fortvilelse over at pengestrømmen faktisk går fra den fattige verden til den rike, og ikke omvendt. Men han så et håp: I høst treffes representanter for verdens store finansinstitusjoner i Geneve for å samordne sine virkemidler. Hittil hadde mangelen på helhetstenkning kostet dyrt. Her hadde også Caux en viktig oppgave.

Handelskonflikter

25 ledere for store japanske, amerikanske og europeiske firma kom sammen for å søke løsninger på handelskonflikter som skaper vondt blod mellom deres land. Mange av dem

Francis Blanchard, lederen for FNs internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO) og ambassadør Dorah Bantu fra Tanzania.

VEL I HAVN, UTEN BESTIKKELSER

Det multinasjonale selskapet jeg arbeider for, har fabrikker og hotell i mange land. I 1976 forflyttet firmaet meg fra Italia til Nigeria. Jeg hadde hørt om kaos i Lagos' havn, men aksepterte jobben fordi den var en utfordring. Min oppgave var å videre-eksepedere råvarer fra havnen i Lagos til våre fabrikker i nord.

Da jeg begynte, lå 300 skip i havnen og ventet på å bli losset. Alt avhang av havnevesenet og tollerne. Bestikkelser var nøkkelen til fort ekspedering, og det skjedde i all offentlighet.

25 tusen kroner

I Caux hadde jeg et par år tidligere besluttet meg til å leve etter absolutte nornormer, inklusive absolutt ærlighet. Den beslutningen aktet jeg ikke å prisgi. Den første prøven var et skip med jute fra Bangladesh. Overfor rederiet hadde vi måttet garantere lossing innen en uke, og en erstatning på 25.000 kr. hvis så ikke

VERKSTED... Forts. fra forrige side

hadde truffet hverandre to ganger før i løpet av året. De hadde ingen store resultater å vise til, men trodde på mulighetene som voksende tillit og ansvarfølelse dem imellom skapte. De var enige om at eventuelle løsninger måtte ta hensyn til u-landenes behov.

Først og fremst håp

"Det viktigste for meg her i Caux er at jeg har fått håp," sa en polsk husmor. "Kvernet mellom den voksende materialismen og mangelen på tro i Vesten på den ene siden, og den ideologiske materialismen i Polen på den andre siden, følte jeg meg ofte ensom, svak og til og med latterlig. Her i Caux har jeg opplevet at man aldri er alene, fordi man alltid kan merke Guds nærvær."

Hennes mann, som er journalist, føyet til: "Det er dette håpet jeg vil formidle til mine landsmenn gjennom artiklene mine. Jeg har besluttet meg til å leve uten frykt - ved å stole helt på Gud."

skjedde. Men mange av skipene måtte vente opp til 12 måneder før de fikk losset!

Jeg gikk til havnedirektøren og forklarte at 3.000 mennesker i våre fabrikker ville miste arbeidet hvis juten ikke ankom i tide. Han ville imidlertid ikke høre på meg i det hele tatt.

Uventet løsning

Jeg følte meg fortapt. Men da jeg en dag i stillhet ba Gud om råd, kom ideen om å oppsøke sjefen for havnepolitiet og forklare situasjonen for ham, og si at jeg ikke var villig til å bruke bestikkelser. Han ba meg komme tilbake når skipet lå for anker. Mine kolleger mente jeg hadde grepet saken helt galt an, at skipet nå kom til å vente i det uendelige og at jeg kom til å miste jobben. Resultatet ble imidlertid at politisjefen ga meg en skriftlig beskjed til havnedirektøren, og dagen etter kunne lossingen begynne. Mitt største problem nå var at ingen ville tro at det hadde skjedd uten penger under bordet!

Skipet tilhørte en reder med kontor i Geneve. Rederiets representant i Lagos foreslo nå at vi skulle rapportere over en ukes losse-forsinkelse til rederiet, og dele erstatningssummen på 25.000 mellom oss. Jeg nektet å forfalske papirene.

Merkelig nok oppsøkte denne mannen meg en måned senere og sa: "Jeg har problemer med forvalteren min her i Lagos, og kan ikke stole på ham når jeg er i Geneve. Kunne du anbefale meg noen som har samme innstilling som du?" Sånn er menneskene. De tror kanskje ikke på noen moralsk opprustning, men når de kommer i vanskeligheter, er de ute etter noen de kan stole på.

Selvsagt har det ikke alltid gått like bra. Jeg har gått kraftig på nesa noen ganger. Men jeg har reist meg igjen, konfrontert meg selv med absolutte normer, søkt Guds ledelse og snakket ut med venner. Dessverre er ikke den menneskelige natur slik at man blir feilfri! Fristelsene vil alltid være der. Men jeg er takknemlig for at jeg har mine venner i Moralsk Opprustning i Lagos, hvor jeg kan snakke ut om mine problemer og tenke dem igjennom i stillhet.

Nå, 11 år senere, er det fremdeles disse ideene jeg anvender i arbeidet mitt.

Osman, Nigeria.

DET RENE OG DET HELLIGE

Om vi bare er produkter av miljøet og om miljøet, som nå, er urettferdig, hvordan skal mennesket da unngå fall og forfall?

Om miljøet er skittent, hvordan skal vi da få gjort det rent? Hvordan skal vi finne mennesker som er rene så de kan rense et skittent miljø? Hvordan kan en skitten vaske en skitten og tro at den som vaskes skal bli ren? Hvem avgjør hva som er godt, hva som er rent? Er det den skitne? Hvis vi søker det rene ved hjelp av forestillingen om at vi bestemmes av våre omgivelser, hvordan kan vi tro at denne forestillingen er et unntak fra regelen, at den ikke skitnes til av omgivelsene?

Troen på at mennesket er godt og kan påvirke det onde miljøet er for naiv. Menneskets syn på verden burde være tredimensjonalt, som vår synsevne.

Kan det være den glemte faktoren, det svarte hullet i enhver ideologi: Fortrengning av menneskets utilstrekkelighet, av at vi og vår jord trenger noe mer enn det jordiske? Må vi ikke regne med noe som er større enn oss selv? Om vi skal bli hele mennesker, om vi skal læge alle sår. Er det det hellige?

Mellom mann og kvinne kan vi finne det hellige, vår redning. Det er kjærligheten. Men vår oppfatning av kjærligheten er forskrudd, vi blander sammen den kravløse og den kravfulle. I den rene kjærligheten finnes det ingen krav. Slik er Gud. Han elsker oss uten krav. Han har gitt oss en fri vilje. Han krever ikke at vi skal gjøre som han vil, ellers...

Det er slik vi burde elske. Selve det å gi, gir deg noe. Det er et skritt nærmere Gud, et skritt nærmere å bli menneske i Guds bilde.

Liksom den kravløse kjærligheten er ren, burde vi finne andre vurderinger som er evige. Vi må oppdage Gud, oppdage hva han er. Finne det som aldri synker i verdi, det som er evig rett. Vi må finne våre menneskelige rettigheter, retten til liv. Først når vi har oppdaget våre rettigheter i det som er rett, blir det klart hva vi skylder.

Idealisme må gå hånd i hånd med realisme, ellers virkeliggjøres ikke noe annet enn kynisme. Om vi ikke kan leve det vi tror, så tror vi heller ikke.

Vi må leve i nået. Nå er veien til fremtiden. Nå varer til da og blir historie. Nå er virkeligheten og i nået ligger evigheten. Her skapes det evige, nå.

Om vi skal finne hva som er rett, hva som er rent og rett, må vi beholde vår ydmykhet, vår toleranse, det kravløse. Vi må akseptere å bli trampet på, å få vår stolthet trampet i stykker, som Gud måtte oppleve det. For dette er storhetens og stolthetens rette ansikt: Å lide for det vi tror er rett.

Det er menneskets bestemmelse. Det er hva Jesus symboliserer. Jesus var Gud som menneske og bare gjennom Ham når vi Gud.

Det er min tanke. Jeg tror at tro er hva vi trenger. Jeg vet det ikke. Jeg tror dette.

Axel Nelson, Gøteborg

ALEC SMITH PÅ TYSK OG FRANSK

Alec Smiths bok "Nå er han min bror", er også kommet ut på tysk og fransk. Den franske utgaven ble først utgitt på Elfenbenskysten, hvor Smith ble invitert til å lansere boken. I en anmeldelse i "Fraternité Matin", Abidjan, heter det:

"Den opprørske sønnen til Rhodesias rassistiske tidligere statsminister, Ian Smith, forteller om begivenhetene som førte til hans lands befrielse, og fletter inn sin egen indre utvikling. En utrolig vei, hvor det kjente og det ualminnelige, håp og tvil, går hånd i hånd."

Vi tillater oss å minne våre lesere om å abonnere på det nye internasjonale tidsskriftet "For a Change". Oktobernummeret, som nettopp er kommet, inneholder bl.a. en fascinerende vurdering av Brundtland-rapporten om miljø og utvikling.

Abonnement kan bestilles gjennom MRAs kontor i Oslo, tlf. (02) 44 64 78.

sakset

Politiet får aldri ressurser til å gjøre nok. Ekspertisen kan tjene dobbelt så mye utenfor politiet og blir selvfølgelig kjøpt opp av næringslivet. Enten må vi ta oss råd til å bygge opp en ekspertise og lønne den slik at den blir i politiet. Eller så må vi kjøpe ekspertise hos advokater og revisorer. Det er mer realistisk, men dyrt. For øvrig tror jeg mer på en moralsk opprustning.

Høyesterettsadvokat Jens Kristian Thune i Økonomisk Rapport 15-87.

Jeg tror på en bedre moralsk opprustning i vårt folk og jeg trygler om ikke å bli oppfattet som en hykler. Det trenges fastere normer og klarere grensesettinger. Jeg er ikke redd for å bruke ordet moral. Med de tiltagende voldstendenser får noen av oss ta belastningen med å moralisere. De unge må selv føre denne kampen og motivere hverandre til å ta et oppgjør med de destruktive kreftene og ta ansvar.

Høyesterettsadvokat Olav Hestenes i Aftenposten 20.6.87.

Problemet vårt er at vi fra å representere et flertall som hadde noe å kreve fra et rikt mindretall, representerer vi nå et flertall som er relativt velstående. Solidaritet i dag betyr: flertallet må gi fra seg noe til grupper som står svakt....

Vi (har) alt for lenge satt likhetstegn mellom betaling av skatt og solidaritet. Mange offentlige oppgaver kan ikke løses bare med økte bevilgninger. ... Vi kan ikke løse ensomhet med å bygge institusjosjoner... For ikke å glemme alkoholskadene som er det største problemet for helsekøene. Kanskje burde arbei-

derbevegelsen bli foregangsbevegelse igjen her - med alkoholfrie møter og sammenkomster?

APs sekretær, Thorbjørn Jagland, Arbeiderbladet 10.10.87.

Forsynet tok (Einar Gerhardsens usedvanlige) evner i bruk. Det var han glad for. Men han ville også være et alminnelig menneske blant alminnelige mennesker, og greide det gjennom hele sitt liv. Kanskje er det en nøkkel til forståelsen av Einar Gerhardsen og hans gjerning at han var glad i menneskene.

Jens Chr. Hauge i Aftenposten 21.9.87.

(Jesse) Jackson har et fullt utviklet, konsekvent oppbygget verdenssyn basert på en kristen filosofi.. "I sentrum for ethvert politisk, økonomisk, juridisk og sosialt spørsmål finnes en åndelig, moralsk og etisk dimensjon," skriver han... De forandringer Jackson går inn for er radikale. Han akter ikke å holde seg i utkanten av beslutningsprosessen, han har til hensikt å snu den opp/ned og ryste ut av USA og verden de elementer av økonomisk og menneskelig utbytting han ser som uetiske.

International Herald Tribune om presidentkandidaten Jesse Jackson, 16.5.87.

Og aldri glemmer jeg en nyttårsaften i Caux noen år senere. Klokken slo sine tolv slag. Møtet var slutt. Den store konferansesal lå i mørke med et røslig juletre i midten. Spontant, uten noe program, søkte mennesker hver for seg hit inn, - indiere, afrikanere, japanere, europeere, hinduer, buddhister, muhammedanere, kristne av alle slag, sosialister og agnostikere med samvittigheten som rettledende intuisjon. De ble stående en stund i meditasjon eller bønn på mange sprog rundt dette livets tre. Det slo meg: Nå ser du et bilde av menneskeheten - som den må bli: En verdensfamilie.

Erik Egeland i "Tidsinnstilt", Dreyer forlag, Oslo, 1987.

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 — Elisenberg, 0207 Oslo 2.

Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.